

Danske Andelskassers Bank A/S

RISIKORAPPORT 30.9.2014

Indholdsfortegnelse:

	Side
Risikostyring	2
Kapitalstyring og solvensbehov	7
Tilstrækkelig kapital	12
Kreditrisiko og udvandringsrisiko	20
Markedsrisiko	23

OPLYSNINGSKRAV

Danske Andelskassers Bank A/S har fokus på risikostyring. Banken har valgt at offentliggøre en selvstændig risikorapport som supplement til delårsrapporten. Endvidere er der i Lov om Finansiell Virksomhed, CRD IV forordningen og Bekendtgørelse nr. 295 af 29. marts 2014 om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov krav om, at banken skal offentliggøre en lang række oplysninger. Formålet med disse oplysningsforpligtelser er at øge gennemsigtigheden og skærpe markedsdisciplinen og dermed gøre investorer og kreditvurderingsbureauer bedre i stand til at vurdere pengeinstitutternes risikoprofil og kapitalbehov.

Oplysningerne i denne risikorapport knytter sig til 30.9.2014, medmindre andet er anført.

Yderligere oplysninger om risiko og likviditet præsenteres en gang årligt i årsrapporten for Danske Andelskassers Bank i overensstemmelse med IFRS som godkendt af EU.

Revision

Der er ikke revisionskrav for oplysningerne. Oplysningerne i denne risikorapport er således ikke revideret af bankens interne eller eksterne revision.

Oplysningerne er inddelt i 5 grupper, som vedrører

1. Risikostyrings- og risikopolitik
2. Kapitalgrundlag
3. Kreditrisiko
4. Markedsrisiko
5. Operationel risiko

RISIKOSTYRING

Overordnet risikostyring

Danske Andelskassers Bank er eksponeret over for forskellige typer af risici. Banken betragter de følgende risikotyper som de vigtigste:

Kreditrisiko	er risikoen for at tab opstår, fordi modparter misligholder deres betalingsforpligtelser.
Markedsrisiko	er risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af bankens aktiver og forpligtelser ændrer sig, som følge af at markedsforholdene ændrer sig.
Likviditetsrisiko	er risikoen for, at banken får tab på grund af utilstrækkelige likvide midler, der har som effekt, at betalingsforpligtelser ikke kan honoreres med de normale likviditetsreserver.
Operationel risiko	er risikoen for, at banken lider tab som følge af utilstrækkelige ressourcer, eller fordi der er fejl i interne procedurer, samt risikoen for at menneskelige eller systemmæssige fejl opstår.
Forretningsrisiko	er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller indtræffer begivenheder, som skader bankens image eller indtjening.

Risikoprofil

De risici, Danske Andelskassers Bank påtager sig, og risikoappetitten på de enkelte risikotyper udspringer af koncernens overordnede strategiske målsætninger, som er fastsat af bestyrelsen. Med udgangspunkt i bankens forretningsmodel og politikker har bestyrelsen meddelt direktionen en § 70-instruks, og der udarbejdes løbende rapportering om udvikling i risici og graden af udnyttelsen af de tildelte rammer. Direktionen delegerer dele af beføjelserne i instruksen videre til de relevante ledelsesniveauer og fagområder i deres instrukser

Målet er, at der sikres en sammenhæng med/mellem bankens vision, mission og strategi, og at banken på et hvert tidspunkt har en risikoprofil, der står i et hensigtsmæssigt forhold til kapitalgrundlaget.

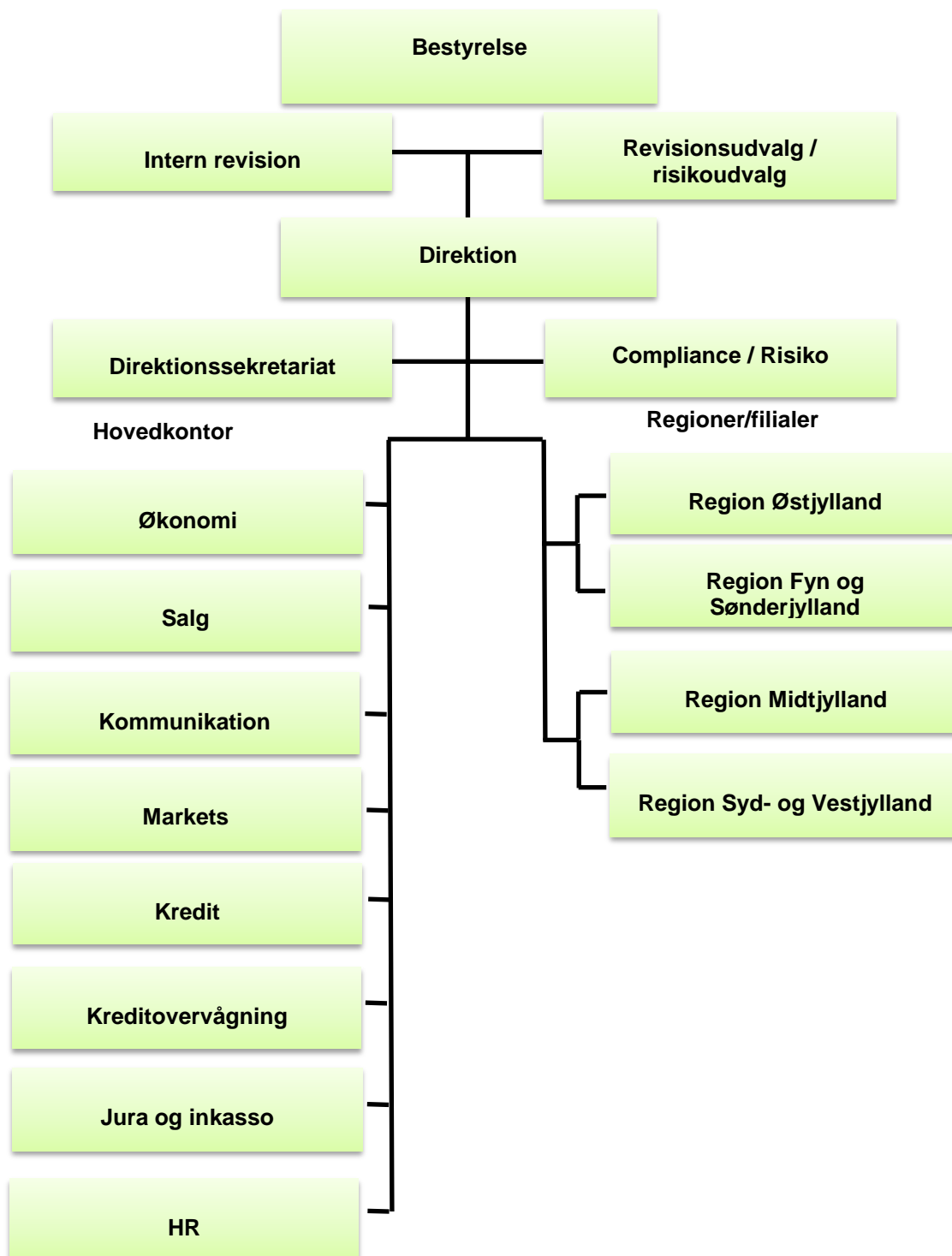
Konkret har direktionen udarbejdet instruks til følgende:

- Markedsdirektøren i Markets
- Kreditchefen i Kredit

Bankens arbejde reguleres overordnet af § 71 stk. 1, nr. 1-8 i Lov om Finansiell Virksomhed og den tilhørende Bekendtgørelse nr. 297.

Den daglige styring af risici er i 2014 foretaget af markedsdirektøren i Markets og kreditchefen i Kredit, og der foretages uafhængig rapportering på bankens risici direkte til bestyrelsen og direktionen samt orienterer bankens øvrige ledergruppe.

Banken har opbygget sin risikoorganisation sådan.

Ansvarsfordeling

Banken har en tostrengt ledelsesstruktur med en direktion og en bestyrelse. På risikoområdet har bestyrelsen formuleret et sæt skriftlige retningslinjer til direktionen, som klart specificerer ansvarsområderne for hvert ledelsesniveau. Bestyrelsen fastsætter de overordnede politikker, mens direktionen er ansvarlig for bankens daglige ledelse.

Bestyrelsen skal sikre, at banken har den rette organisation, samt at der etableres risikopolitikker og grænser for alle væsentlige risikotyper. Derudover skal alle større kreditfaciliteter forelægges bestyrelsen til godkendelse. Bestyrelsen træffer også afgørelse om generelle principper for håndtering og overvågning af risici. Der rapporteres regelmæssigt til bestyrelsen med henblik på at give bestyrelsen mulighed for at kontrollere, om de samlede risikopolitikker og de fastsatte grænser bliver overholdt.

Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg, som har til opgave at overvåge og kontrollere regnskabs- og revisionsmæssige forhold samt forberede bestyrelsens behandling af regnskabs- og revisionsrelaterede emner. Udvalget består af fem medlemmer, heraf et medlem, som i lovens forstand besidder særlige kvalifikationer inden for revisions- og regnskabsforhold og som desuden er uafhængig.

Koncernens interne revisionsafdeling refererer til bestyrelsen og rapporterer til bestyrelsen og direktionen. Intern revisions arbejde tager udgangspunkt i den af bestyrelsen godkendte årsplan og omfatter bl.a. stikprøvevis revision af forretningsgange og interne kontroller på væsentlige og risikofyldte områder, herunder i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Koncernens uafhængige revisor vælges på den ordinære generalforsamling for ét år ad gangen. Revisionens fokus drøftes årligt mellem bestyrelsen og revisorerne efter indstilling fra revisionsudvalget.

DAB har etableret et risikoudvalg bestående af 6 bestyrelsesmedlemmer. Risikoudvalget mødes minimum 4 gange årligt. Risikoudvalget rådgiver bestyrelsen om DABs overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og strategi samt bistår bestyrelsen med at påse, at bestyrelsens risikostrategi implementeres korrekt i organisationen.

Direktionen er ansvarlig for den daglige ledelse af koncernen. Dette indebærer bl.a., at direktionen opstiller specifikke instrukser for koncernens risici og koncernens praksis vedrørende risikostyring. Direktionen rapporterer regelmæssigt til bestyrelsen om koncernens risikoeksponering.

Risikoansvarlig

Den risikoansvarlige skal have et samlet overblik over koncernens risikobehæftede aktiviteter med henblik på at kunne vurdere, om der er en betryggende styring heraf. Den risikoansvarlige skal sikre, at alle væsentlige risici i koncernen herunder risici, der går på tværs af organisatoriske enheder identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt.

Den risikoansvarlige har reference til direktionen.

Compliancefunktion

Banken har i henhold til Lov om finansiel virksomhed (FIL) etableret en compliancefunktion, som har til formål at etablere metoder og procedurer, der er egnede til at opdage og mindske risikoen for, at banken bliver pålagt sanktioner, at banken lider tab af omdømme, eller at banken eller bankens kunder lider væsentlige økonomiske tab som følge af manglende overholdelse af den for banken gældende lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt (compliance risici).

Compliancefunktionen har reference til direktionen.

Kreditrisikostyring

Et af bankens kerneområder er at rådgive om og yde lån, kreditter og andre finansielle produkter til små og mellemstore erhvervsvirksomheder.

Det er bankens opfattelse, at banken har et etisk ansvar som en samfundsmæssig aktør. Derfor er kreditgivningen baseret på etiske, moralske og miljømæssige forhold, således at der ikke ydes lån til formål, der er i strid hermed eller som ikke opfylder lovgivningsmæssige krav. Der findes således forretninger, banken ikke ønsker at udføre, og kunder banken ikke ønsker at handle med.

Den samlede kreditrisiko styres efter politikker og rammer, der er vedtaget og fastlagt af bankens bestyrelse, og som ved delegering tilsikrer direktionen et afbalanceret bevillingssystem. Ansvar for overvågning og rapportering til bankens ledelse er forankret centralt i Kreditovervågning.

Kreditrisikoen er risikoen for, at et engagement ikke forrentes og afdrages på grund af indikationer for debtors manglende vilje og evne til at afvikle lånet som aftalt. Engagementer omfatter udlån og garantier samt tilgodehavender hos andre kreditinstitutter. Kreditrisiko kan desuden opstå i forbindelse med handel med finansielle instrumenter. Der etableres skærpet overvågning for alle kundeforhold, der udvikler sig dårligere end forventet. Det gælder både for engagementer med og uden individuelle nedskrivninger. For sådanne engagementer udarbejdes handlingsplaner, hvis formål er at sikre en acceptabel kreditrisiko og dermed en normalisering af kundeengagementet. Hvis det vurderes, at en sådan udvikling ikke er mulig eller sandsynlig, vil kundeengagementet blive søgt afviklet.

Alle større engagementer samt engagementer med OIV vurderes mindst en gang årligt på grundlag af kundens økonomiske oplysninger. Derudover foretager Kreditovervågning løbende opfølgning og rapporterer resultaterne heraf til direktionen og bestyrelsen.

Markedsrisiko

Danske Andelskassers Bank påtager sig gennem handel og placeringer, samt som et led i den løbende likviditetsstyring, forskellige former for markedsrisici. Banken vil derfor typisk løbende have åbne positioner i rente-, valuta- og aktieprodukter. Banken anvender finansielle instrumenter til at styre og justere markedsrisiciene.

Formålet med markedsrisikostyringen er at afbalancere den samlede markedsrisiko på aktiver og forpligtelser for herigennem at opnå en tilfredsstillende afvejning af afkast og risiko. Handel med aktier, obligationer, valuta og hermed relaterede afledte finansielle instrumenter er vigtige forretningsområder for banken. I konsekvens heraf og ud fra ønsket om at udnytte udsvingene på de finansielle markeder påtager banken sig løbende markedsrisici.

Rammer, målsætninger og strategier for bankens markedsrisiko er fastlagt i et delegeringssystem, hvor bankens bestyrelse fastsætter de samlede markedsrisici, som banken maksimalt ønsker at påtage sig. Direktionen videregiver herefter dele af risikorammen til markedsdirektøren i Markets.

Renterisiko

Renterisikoen er risiko for tab som følge af renteændringer på de finansielle markeder. Risikoen optræder på fastforrentede rentebærende finansielle instrumenter. Styringen af renterisikoen tager udgangspunkt i at opnå et ønsket match mellem renterisikoen på aktiver og forpligtelser.

For visse af de fastforrentede aktiver og forpligtelser er dagsværdien, som led i risikostyringen, afdækket ved hjælp af afledte finansielle instrumenter.

Renterisikoen udtrykkes som risikoen for tab som følge af en generel parallelforskydning i markedsrenterne på ét procentpoint i samtlige valutaer. Ved opgørelse af renterisikoen på fastforrentede aktiver og forpligtelser anvendes varighedsintervaller. Renterisikoen er fordelt indenfor 3 varighedszoner: 0 - 1 år, 1 - 3,6 år og over 3,6 år. Til den daglige styring af renterisikoen opgøres renterisikoen efter Finanstillsynets retningslinjer. Der dannes daglige lister, der viser den samlede renterisiko, og der sker med jævne mellemrum – pt. 1 - 3 gange om måneden – rapportering om rammernes udnyttelse til bankens bestyrelse.

Valutarisiko

Valutarisikoen styres ved i stort omfang at matche de finansielle aktiver i overensstemmelse med den valutamæssige fordeling af forpligtelserne. Derudover afdækkes valutarisikoen ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter. Det er bankens investeringsstrategi at have begrænsede nettopositioner i fremmed valuta.

Aktierisiko

Størrelsen af bankens aktierisiko fastsættes løbende ud fra bankens vurdering af den makroøkonomiske situation samt i forhold til enkeltsekskaber. Banken tager som udgangspunkt kun risici på selskaber placeret i zone A lande.

Markedsrisikoovervågning

Alle meddelte risikorammer kontrolleres jævnligt af økonomiafdelingen, der er uafhængig af forretningsansvar og positionsstyring, og overskridelser af de fastlagte rammer rapporteres til direktionen og bestyrelsen. Rapporteringen sker på vilkårligt udvalgte datoer. Økonomiafdelingen kontrollerer endvidere, at alle positioner og transaktioner overholder markedsrisikopolitikken. Rapportering til direktionen og til bestyrelsen sker på de tilfældigt udvalgte datoer.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for, at koncernens betalingsforpligtelser, på grund af et utilstrækkeligt likviditetsberedskab, ikke kan honoreres. Desuden er der risiko for tab i tilfælde af, at bankens fundingomkostninger stiger uforholdsmæssigt meget. Målet med bankens likviditetsstyring er således at sikre tilstrækkelig kort- og langfristet likviditet til rettidig honorering af bankens betalingsforpligtelser til rimelige finansieringsomkostninger.

Bankens likviditetsstyring sker ud fra følgende overordnede mål:

- Banken ønsker en vedvarende stabil indlånsbase, som sikrer stabilitet i den langfristede finansiering af bankens udlånsaktivitet.
- Banken ønsker en balancestyling, hvor indlån, langfristet funding og kapitalgrundlaget skal overstige udlånet samt binding af kapital til dækning af sandsynlige træk på uudnyttede kreditter og uudnyttede rammer. Dette mål skal sikre, at udlån finansieres med stabile indlån og langfristet gæld
- Banken arbejder ligeledes ud fra et ønske om, at den langfristede funding skal have en jævn forfaldsstruktur
- Banken har et internt mål om niveauet for likviditetsoverdækningsprocenten i henhold til FIL § 152, hvor bankens bestyrelse har fastsat strengere krav til dette nøgletal end foreskrevet i loven. Målet er en overdækning på mindst 100 % på opgørelsestidspunktet samt mindst 100 % ved fremskrivning i en 12-måneders periode
- Banken har ligeledes implementeret stresstest af likviditeten for de følgende 12 måneder, som følger Lokale Pengeinstitutters model for stresstest af FIL § 152
- Banken disponerer sammensætningen af sin likviditet under iagttagelse af forestående LCR og NSFR likviditetskrav under CRR forordningen.
- Banken har herudover en kapitalplan.

Bankens ledelse har vedtaget en likviditetspolitik, der bl.a. fastsætter en specifik kritisk tidshorisont for bankens likviditetsposition under et ugunstigt stresstestscenarie. Direktionen har på basis af de overordnede rammer udstukket specifikke operationelle beføjelser til markedsdirektøren, der har til opgave på daglig basis at overvåge og styre likviditeten i henhold til de beføjelser og retningslinjer, der sikrer overholdelse af den valgte likviditetspolitik og risikoprofil.

Den daglige styring af likviditeten sker ved en vurdering af det kortsigtede og langsigtede likviditetsbehov op mod likviditetsberedskabet. Det kortfristede likviditetsbehov opgøres ved at opstille cashflows for allerede indgåede forretninger, herunder indlån på opsigelse fra bankens kunder samt interbankindsud. Indlån på anfordring fra bankens kunder anses for at være forholdsvis stabil funding. Bankens obligationsbeholdning udgør en væsentlig del af bankens likviditetsberedskab. De kommende likviditetsregler under Basel III, som efter det foreliggende vil være fuldt indfaset i 2019, indgår i beslutningsgrundlaget for styring og sammensætning af likviditeten.

Likviditetsstyringen og de dermed forbundne risici tager udgangspunkt i, at bankens udlån og øvrige investeringer overvejende finansieres gennem indlån fra bankens kunder samt langfristet funding, som suppleres med optagelse af sikrede kortfristede lån samt usikrede lån i engrosmarkedet.

Likviditetsmål overvåges af økonomiafdelingen med månedlig rapportering til direktion og bestyrelse.

Operational risiko

Operational risiko er risikoen for direkte eller indirekte tab som følge af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer, menneskelige fejl, systemfejl eller tab som følge af eksterne hændelser. Operational risiko omfatter også forretnings- og omdømmerisiko.

Banken styrer operationelle risici gennem skriftlige forretningsgange og kontrolforanstaltninger, og banken søger bl.a. at minimere operationelle risici ved at adskille udførelsen af aktiviteter fra kontrollen af disse. Banken fastholder i vid udstrækning arbejdsgange og processer i skriftlige procedurer, og har herigennem fokus på at minimere afhængigheden af nøglemedarbejdere. Endvidere anvendes backup-bemanding på områder, der vurderes at være særligt kritiske.

Banken har fastlagt overordnede rammer og beskyttende foranstaltninger angående it-området, der effektivt og tilpasset bankens forhold kan tilgodese de tre overordnede sikkerhedskrav - tilgængelighed, integritet og fortrolighed.

Målsætningen i bankens beredskabsplan er, at de væsentligste it-leverancer kan genetableres inden for en nærmere specificeret tidshorisont, der er vægtet efter, hvor forretningsmæssig kritisk it-leverancen er. Således skal alle systemer, som anvendes i relation til kundebetjeningen, være i drift senest otte timer efter driftssvigt.

Bankens it-driftscenter, Bankernes EDB-Central (BEC), benytter sig af to-center-drift, hvorved driften kan afvikles på det ene center i tilfælde af, at det andet center ikke er driftsdygtigt. Centrene er placeret med flere kilometers afstand. Som supplement til BECs beredskab har banken indgået beredskabsaftaler med to andre banker, hvilket i begrænset omfang gør det muligt at udføre forretningskritiske transaktioner.

KAPITALSTYRING OG SOLVENSBEHOV

Danske Andelskassers Bank tilstræber at styre sin balancesammensætning aktivt med det formål at optimere bankens samlede afkast under hensyntagen til fremtidige usikkerhedsfaktorer og risici.

Banken anvender standardmetoderne efter CRR til opgørelse af de risikovægtede poster vedrørende kreditrisici, markedsrisici, modpartsrisici, kreditværdijusteringsrisici samt operationelle risici. Finansielle sikkerheder medregnes under den udbyggede metode.

Banken vurderer løbende behovet for og arbejder løbende med, at der i risikostyringen indføres gradvis mere avancerede modeller. Det er fortsat bankens vurdering, at der ikke på nuværende tidspunkt vil være behov for at anvende mere avancerede modeller til opgørelse af solvensen.

Implementering af CRD IV og CRR.

Fra og med 1. januar 2014 begyndte implementeringen af Basel III reglerne via kapitaldækningsdirektivet CRD IV og kapitaldækningsforordningen CRR. Implementeringen sker løbende frem til 2019, og det kan konstateres, at der på tidspunktet for denne risikorapport endnu mangler fortolkningsbidrag, hvorfor der knytter sig en vis usikkerhed til fortolkningen af såvel de regler, der allerede fra 1. januar 2014 har skullet implementeres, som de regler, der implementeres i de kommende år.

Reglerne indeholder en række skærper i forhold til, hvad der kan medregnes i kapitalen, og i forhold til hvor meget kapital, en bank skal have. Det omfatter bl.a. krav til, hvad der tæller som egentlig kernekapital (CET 1), hybrid kernekapital (A-Tier 1) og supplerende kapital (Tier 2), og dette medfører bl.a., at hybrid kernekapital i henhold til Bankpakke II ikke kan medregnes i solvensen efter 31. december 2017, ligesom supplerede kapital vil blive nedtrappet de sidste fem år før udløb mod i dag de sidste fire år. Såvel i dag som fremover vil banker skulle have en solvens på mindst 8 % af de risikovægtede aktiver, men kravene til den egentlige kernekapital vil blive øget fra de nuværende 2 % til 4,5 % fra 2015, hvortil kommer indførslen af såkaldte kapitalbuffer, der skal styrke bankers modstandskraft mod tab. Dette gælder bl.a. en kapitalbevaringsbuffer, der øger kravet til andelen af egentlig kernekapital yderligere, og en kontracyklisk kapitalbuffer, der skal have en begrænsende effekt i tider med højkonjunktur. Også i forhold til opgørelsen af risikovægtede aktiver implementeres der visse ændringer.

Kapitalgrundlaget

Kapitalgrundlaget opgøres i henhold til CRR anden del, herunder overgangsregler efter CRR, tiende del.

1000 Dkr.

Egenkapital 1. januar 2014	839.535
Periodens resultat og anden totalindkomst verificeret af bankens revision	42.890
Egenkapital i alt	882.425
Fradrag i den egentlige kernekapital:	
Væsentlige kapitalandele	-14.933
Ikke-væsentlige kapitalandele	-46.813
Fradrag i alt	-61.746
Egentlig kernekapital efter fradrag	820.679
Hybrid kernekapital	433.652
Fradrag i den hybride kernekapital:	
Væsentlige kapitalandele	-59.732
Ikke-væsentlige kapitalandele	-187.250
Fradrag i alt	-246.982
Kapitalgrundlag	1.007.349

Den hybride kernekapital blev optaget som en del af Lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter (Bankpakke II) i 2009 og består af hybrid kernekapital på 400 mio. kr. Den hybride kernekapital kan indfries til kurs 110. Den hybrid kapital udgør et statsstøtteinstrument og kan således efter overgangsreglerne i CRR medregnes til kapitalgrundlaget frem til udgangen af 2017. Banken arbejder fortsat med kapitalstrukturen, herunder refinansiering af den statslige hybride kernekapital senest ved udgangen af 2017

Risikovægtede poster

Risikovægtede poster er et vigtigt risikomål, som bl.a. anvendes ved fastsættelse af minimumskapitalkravet, og endvidere anvendes i beregning af de vigtigste risikonøgletal som egentlig kernekapitalprocent og solvensprocent samt i det individuelle solvensbehov.

Risikovægtede poster påvirkes af forskellige faktorer, bl.a. fordelingen af krediteksponering på kundetyper og sikkerheder.

Kreditrisiko

Eksponeringer uden for handelsbeholdningen fordeles på nedennævnte eksponeringsklasser.

Eksponeringsklasser	Brutto-eksponering	Risikovægtede poster	8% kapitalkrav
1000 Dkr.			
Centralregeringer eller centralbanker	491.091	0	0
Regionale eller lokale myndigheder	86.800	0	0
Offentlige enheder	0	0	0
Multilaterale udviklingsbanker	0	0	0
Internationale organisationer	0	0	0
Institutter	490.491	106.155	8.492
Selskaber	1.599.713	1.541.093	123.287
Detail	3.996.708	2.719.739	217.579
Sikret ved pant i fast ejendom	1.287.098	441.219	35.298
Misligholdelse	679.850	704.912	56.393
Særlig høj risiko	0	0	0
Dækkede obligationer	0	0	0
Securitiseringer	0	0	0
Andele eller aktier i CIU'er	0	0	0
Aktier	375.548	375.548	30.044
Andre poster	207.559	158.615	12.689
Kreditrisiko i alt	9.214.858	6.047.281	483.782
Kreditrisiko efter Basel II 31.12.2013	9.892.182	6.752.368	540.189

De samlede uvægtede eksponeringer er faldet fra 9.892 mio. kr. til 9.215 mio. kr. og skyldes det generelle fald i bankens udlånsaktivitet. De risikovægtede poster vedrørende kreditrisikoen er i 2014 faldet med 704 mio. kr., hvoraf 393 mio. kr. kan henføres til den midlertidige reducerede vægt på 0,7619 på eksponeringer med SMV'er. Faldet modsvarer et fald i kapitalkravet på 31 mio. kr.

Ved opgørelsen af kreditrisikoen indgår modpartsrisikoen på finansielle instrumenter. Danske Andelskassers Bank anvender markedsværdimetoden til at opgøre eksponeringernes størrelse og risikovægtning. Ved markedsværdimetoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi opgjort i henhold til CRR. Risikovægtningen afhænger af de pågældende kontraktens løbetid og vægten for de pågældende modparter.

Risikovægten øges for misligholdte engagementer. Det betragtes som misligholdelse fra låntagers side, hvis en af følgende begivenheder har fundet sted:

- Låntageren har i over 90 dage været i restance med en væsentlig gældsforpligtelse
- Långiver anser det for usandsynligt, at låntageren vil indfri alle sine gældsforpligtelser, uden at långiver griber til foranstaltninger, såsom at realisere en eventuel sikkerhed.

Vægtningen er skærpet i forhold til de hidtidige Basel II regler, hvorefter eksponeringer jf. punkt b) nu klassificeres under misligholdelseseksponeringer efter CRR.

Den forøgede vægt på den usikrede eksponering ser således ud:

- 150 % hvis der er nedskrevet mindre end 20 % på engagementet
- 100 % hvis der er nedskrevet mere end 20 % på engagementet
- 100 % for engagementer med pant i fast ejendom, som efter nedskrivninger er sikret ved pant i fast ejendom.

I CRR er der indført en rabat for eksponeringer mod små og mellemstore virksomheder (SMV). Rabatten er implementeret ved, at virksomheden vægtede poster opgjort efter de normale regler, ganges med faktor 0,7619. SMV'er indgår i eksponeringskategorierne "Selskaber", "Detail" og "Sikret ved pant i fast ejendom".

SMV'er defineres som:

- a) Enhver virksomhed, uanset dens retlige form, der udøver en økonomisk aktivitet.
- b) SMV'en har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR.

SMV rabatten anvendes, når det samlede beløb som SMV'en og koncernforbundne selskaber skylder instituttet, ikke overstiger 1,5 mio. EUR. Eksponeringen opgøres inklusiv eksponeringer ved misligholdelse men eksklusiv udlån sikret ved pant i fast ejendom.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen er overordnet defineret som risikoen for, at markedsværdien af bankens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedsforholdene.

	Risikovægtede poster	8 % kapitalkrav
1000 Dkr.		
Gældsinstrumenter	365.696	29.256
Aktier	11.785	943
Kollektive investeringsordninger	0	0
Valutakursrisiko	38.838	3.107
Råvarerisiko	0	0
Risikovægtede eksponeringer i alt	416.319	33.306
Markedsrisiko efter Basel II 31.12.2013	493.907	39.513

Markedsrisikoen har vist et fald på 78 mio. kr., hvilket hovedsagelig skyldes fald i markedsrisikoen på gældsinstrumenter.

Kreditværdijusteringsrisiko (CVA)

Kreditværdijusteringsrisikoen afspejler den aktuelle markedsværdi af modpartens kreditrisiko, og beregnes på alle OTC-derivater hvor modparten er finansielle kunder.

Kreditværdijusteringsrisikoen er indført med CRR forordningen.

	Risikovægtede poster	8% kapitalkrav
1000 Dkr.		
Kreditværdijusteringsrisiko	518	41

Operational risiko

Banken anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til den operationelle risiko.

	Risikovægtede poster	8% kapitalkrav
1000 Dkr.		
Operational risiko	1.349.915	107.993

Samlede risikovægtede poster

1000 Dkr.	Risikovægtede poster	8% kapitalkrav
Kreditrisiko	6.047.281	483.782
Markedsrisiko	416.319	33.306
Operationel risiko	1.349.915	107.993
Kreditværdijusteringsrisiko	518	41
I alt	7.814.033	625.123
Samlet kapitalkrav efter Basel II	8.596.190	687.695

Det samlede 8 % kapitalkrav kan opgøres til 625 mio. kr. ved udgangen af halvåret mod 688 mio. kr. ultimo 2013. Faldet relaterer sig hovedsageligt til nedgangen i udlånseksponeringerne samt indførelsen af den midlertidige SMV rabat

Solvens- og kernekapitalprocent

30.9.2014 havde banken en egentlig kernekapitalsprocent på 10,5 % og en solvensprocent på 12,9 %. Ved udgangen af 2013 havde banken en kernekapitalprocent opgjort efter de daværende Basel II regler på 11,2 og en solvensprocent på tilsvarende 11,2%.

I procent	30.9.2014 CRR
Egentlig kernekapitalsprocent	10,5
Solvensprocent	12,9

I procent	31.12.2013 Basel II
Kernekapitalsprocent	11,2
Solvensprocent	11,2

TILSTRÆKKELIG KAPITAL

Metode til opgørelse af individuelt solvensbehov og tilstrækkelig kapital

Lov om Finansiell Virksomhed giver Finanstilsynet bemyndigelse til at udfærdige regler om fastsættelse af pengeinstitutters solvensbehov. Denne bemyndigelse har Finanstilsynet indskrevet i bekendtgørelse nr. 295 af 29. marts 2014 om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov.

Reglerne om opgørelse af tilstrækkelig kapitalgrundlag og solvensbehov er beskrevet i bekendtgørelsens bilag 1 og oplysningskravene til denne risikorapport fremgår af bilag 2. Af bilag 1 fremgår det, at bestyrelse og direktion fastsætter såvel koncernens tilstrækkelige kapitalgrundlag, som koncernens individuelle solvensbehov. I bekendtgørelsens bilag 1 beskrives de forhold, som koncernen skal tage hensyn til ved opgørelsen, herunder hvorledes processen skal forløbe i koncernen og hvilke vurderingselementer, der skal indgå i fastsættelsen.

Hvert enkelt institut skal fastsætte følgende to nøgletal:

- Det tilstrækkelige kapitalgrundlag, som er den kapital, der vurderes at være tilstrækkelig for at drive instituttet, uden at det kommer i vanskeligheder, samt
- Det individuelle solvensbehov, der er den procentdel, som det tilstrækkelige kapitalgrundlag udgør af de risikovægtede poster.

I bekendtgørelsen stilles der fra Finanstilsynets side krav til den finansielle virksomhed på følgende områder:

- Gennemførelse af stresstest
- Dokumentation for opgørelsen af solvensbehovet og
- Uafhængig vurdering af det opgjorte solvensbehov

8+ modellen

Nedenfor er gengivet de generelle regler for anvendelse af 8+ modellen.

Ved anvendelse af 8+ modellen skal banken mindst have et kapitalgrundlag svarende til 8 pct. af de risikovægtede poster. Det individuelle solvensbehov kan ikke være mindre end 8 pct.

8+ modellen antager, at minimumssolvenskravet på 8 pct. som udgangspunkt dækker bankens almindelige risici vedrørende kreditrisiko, markedsrisiko og operationel risiko. Imidlertid kan et pengeinstitut have forhøjet risiko på et eller flere områder. Typisk vil der blive identificeret højere risiko på kreditområdet. I så fald kan minimumssolvenskravet ikke dække risikoen, hvorfor der er behov for at opføre et tillæg til de 8 pct. Dermed vil overnormale risici samt andre risici, der ikke er omfattet af søjle I, udløse tillæg til de 8 pct.

Finanstilsynets vejledning opstiller indenfor de enkelte risikoområder en række benchmarks for, hvornår Finanstilsynet som udgangspunkt vurderer, at 8 pct. kravet ikke er tilstrækkeligt, og der dermed skal afsættes tillæg til solvensbehovet. Endvidere er der så vidt muligt opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse indenfor de enkelte risikoområder.

Danske Andelskassers Bank opgør solvensbehovet efter nedenstående skematiske model.

	1.000 DKK.	%
1. Søjle I-kravet (8 pct. af de risikovægtede poster)	0	8%
Tillæg til søjle I kravet:		
2. Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag basisindtjening)	0	X%
3. Udlånsvækst (kapital til organisk vækst i forretningsvolumen)	0	X%
4. Kreditrisici, heraf <ul style="list-style-type: none"> • Store kunder med finansielle problemer • Øvrige kreditrisici • Koncentrationsrisici på individuelle engagementer • Koncentrationsrisiko på brancher 	0	X%
5. Markedsrisiko, heraf <ul style="list-style-type: none"> • Renterisici • Aktierisici • Valutarisici 	0	X%
6. Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	X%
7. Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	0	X%
8. Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte forhold	0	X%
Total kapitalbehov/solvensbehov	0	X%

Danske Andelskassers Bank følger vejledningen og de opstillede benchmarks, men forholder sig derudover til øvrige risici i forbindelse med opgørelsen af solvensbehovet, i det omfang risikoen ikke er afspejlet i søjle I kravet på 8 pct.

Det individuelle solvensbehov 30.9.2014 er opgjort til 13,3 % mod 12,6 % ultimo 2013.

	30.9.2014	2013
Solvensprocent	12,9%	11,2%
Individuelt solvensbehov	13,3%	12,6%
Solvenskrav	-	12,6%
Over/underdækning individuelt solvensbehov	-0,4%	-1,4%
Over/underdækning solvenskrav	-	0,0%
Kapitalgrundlag / basiskapital	1.007.349	958.912
Tilstrækkelig kapital	1.039.034	1.087.228
Overdækning	-31.685	-128.316

Imidlertid har banken pr. 23. oktober 2014 solgt en betydelig aktiepost i DLR Kredit A/S, hvorved bankens faktiske solvens løftes med 2,5 procentpoint. Såfremt salget var gennemført den 30. september 2014, ville solvensen kunne opgøres til 15,4 % mod et individuelt opgjort solvensbehov på 13,3 %. Den solvensmæssige overdækning er således - ud fra en alt andet lige betragtning - på 2,1 procentpoint.

1000 Dkr.	30.9.2014		2013	
	Solvensbehov	Procentuelt krav	Solvensbehov	Procentuelt krav
A Generel risiko	625.123	8,0%	687.988	8,0%
B Benchmark basisindtjening	0	0,0%	0	0,0%
C Benchmark udlånsvækst	0	0,0%	0	0,0%
Kunder med finansielle problemer > 2 % af kapitalgrundlaget	63.481	0,8%	64.320	0,7%
E Benchmark koncentrationsrisiko	9.862	0,1%	2.573	0,0%
F Benchmark branchekonzentration	30.000	0,4%	0	0,0%
G Øvrige kreditrisici	287.160	3,7%	264.733	3,1%
H Benchmark markedsrisiko	23.408	0,3%	9.490	0,1%
I Operationel risiko	0	0,0%	5.000	0,1%
J Kapitalposter	0	0,0%	53.124	0,6%
I alt	1.039.034	13,3%	1.034.104	12,6%

Det opgjorte solvensbehov er specificeret nedenfor.

Ad. A – generel risiko

Minimumskapitalkravet udgør 8 pct. af vægtede aktiver, svarende til 625 mio. kr., og dækker bankens almindelige risici.

Bankens almindelige risiko udgør hovedparten af kapitalbehovet.

Ad. B – benchmark basisindtjening

Basisindtjeningen er første buffer til at dække tab på udlån og garantier. Hvis basisindtjeningen er beskeden i forhold til udlån og garantier, kan den ikke i samme omfang forventes at være tabsabsorberende, og der skal derfor i givet fald tages et tillæg.

Basisindtjeningen defineres som indtjening før skat, nedskrivninger, kursreguleringer og resultat af kapitalinteresser.

Basisindtjeningen (BI) sættes i forhold til balanceført udlån og garantier, og nøgletallet BI er afgørende for et evt. tillæg.

Tillægget til den tilstrækkelige kapitalgrundlag beregnes således:

BI < 0	(udlån + garantier) * 1/100
0 < BI < 1	(udlån + garantier) * (1 - BI) / 100
BI > 1	Intet tillæg

Danske Andelskassers Bank udarbejder indtjenings- og balanceprognoser fem år frem i tiden. Prognoserne forelægges bestyrelsen i forbindelse med godkendelse af det kommende års budget, hvilket typisk sker på bestyrelsesmødet i december måned. Fem-årsprognosen er grundlaget for beregningen af tillægget til søjle I kravet.

Danske Andelskassers Bank forholder sig desuden til volatiliteten i den fremtidige og historiske basisindtjening. Hvis der er meget store udsving skal et yderligere tillæg overvejes. Danske Andelskassers Bank har vurderet, at et fald på over 30 pct. i basisindtjeningen fra år til år defineres som store udsving. I perioden 2009 – 2013 er basisindtjeningen i intet år faldet med mere end 30 pct.

Ad. C – benchmark udlånsvækst

En høj udlånsvækst er forbundet med en særlig høj risiko. Som udgangspunkt vil en samlet år-til-år vækst på 10 pct. og derover sandsynligvis medføre en over-normal kreditrisiko i forhold til søjle I-kravet, hvorfor der skal afsættes kapital til at dække den.

Tillægget beregnes således:

Grænseværdier	Udlånsvækst > 10 %	Udlånsvækst < 10 %
Beregning af tillæg	Forventet udlånsvækst i kr. udover udlånsvækst på 10 % * 8 % * Risikovægt	Intet tillæg

Udlånsvækst, der kan henføres til opkøb eller fusioner, kan udelades ved opgørelsen af solvensbehovet, i det omfang der forventes at ske kapitalisering med opkøbet eller fusionen.

Den anvendte risikovægt er afhængig af udlånets underliggende gennemsnitlige risiko.

Danske Andelskassers Bank tager udgangspunkt i budgettet for det nærmeste år samt fem-årsprognosen. Budgettet og prognosen viser ikke vækst i udlån og garantier, som overstiger 10 % årligt, hvorfor der ikke afsættes yderligere kapital i forhold til søjle I kravet.

Der skal ligeledes afsættes yderligere kapital, såfremt udvalgte segmenter som f.eks. nye segmenter, særlige brancher eller geografiske områder viser høj vækst. Danske Andelskassers Bank ønsker ikke eksponeringer mod enkeltbrancher som overstiger 25 % efter nedskrivninger, ligesom banken ikke har aktuelle planer om udlånsaktivitet uden for sit nuværende kundesegment og geografiske område. Der afsættes derfor ikke yderligere kapital i forhold til søjle I kravet.

Ad. D – kunder med finansielle problemer større end 2 % af kapitalgrundlaget.

Der foretages en vurdering af det forsigtigt skønnede tab på enkelt-engagementer, som udgør mindst 2 pct. af kapitalgrundlaget.

Engagementet opgøres i henhold til reglerne i FIL § 145, hvilket betyder, at opgørelsen sker på koncernniveau i de tilfælde, hvor kunderne er indbyrdes økonomisk samvirkende. Der foretages en beregning af det forsigtigt skønnede tab på alle kunder i koncernen med finansielle problemer, hvilket vil sige:

- Kunder med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV)
- Kunder med væsentlige svaghedstegn, men uden OIV

Det forsigtige skønnede tab udgør det "nettotab", som ud fra en forsigtig og fremadrettet vurdering risikeres at tabes, hvis større engagementer med kunder med finansielle problemer skal afvikles på grund af misligholdelse. Ved opgørelsen af det forsigtigt skønnede tab skal eventuelle sikkerheder behandles ud fra et forsigtighedsprincip. Dette er i modsætning til nedskrivningsreglerne på OIV-engagementer, som behandles efter det såkaldte neutralitetsprincip.

Såvel under et neutralitetsprincip som under et forsigtighedsprincip opgøres sikkerhedsværdien til den værdi, det kan realiseres til indenfor en overskuelig periode, typisk 6 - 12 måneder.

Ved opgørelsen af nedskrivningsbehovet på engagementer med OIV vil neutralitetsprincippet medføre, at ejendomsværdien skal fradrages realisationsomkostninger på op til 5 pct.. Realisationsomkostninger omfatter bl.a. mæglersalær, advokatomkostninger, forfaldne ejendomsskatter og afgifter samt eventuelle småreparationer og oprydning m.v. Ved beregning af tabsrisikoen efter nedskrivningsreglerne medregner Danske Andelskassers Bank endvidere også sandsynligheden for udnyttelse af uudnyttede trækingsretter, debtors forventede tilbagebetalingsevne, forventet dividende og lignende.

Under forsigtighedsprincippet, der anvendes til beregningen af solvensbehovet på nedskrivningsengagementer, fradrages markedsværdien yderligere 5 pct., hvorefter det samlede fradrag udgør 10 pct. under forsigtighedsprincippet. Fradraget dækker både over realisationsomkostninger og generel usikkerhed om prisniveau. Fradraget for realisationsomkostninger og generel usikkerhed om prisniveau beregnes på hele det aktiv, der skal realiseres, også den del af aktivet/sikkerheden, som foranstående panthaver har liggende til sikkerhed. Ved beregningen af det forsigtigt skønnede tab indgår debtors forventede tilbagebetalingsevne kun i særlige tilfælde.

Ved beregningen af solvensbehovet på kunder med væsentlige svaghedstegn, men uden OIV, anvendes forsigtighedsprincippet, hvorefter der i alt fradrages 10 pct. til dækning af både realisationsomkostninger og generel usikkerhed om prisniveau.

Forskellen mellem en forsigtig opgørelse og nedskrivningsreglernes neutralitetsprincip benævnes netto kreditreservationen. Den beregnede netto kreditreservation fratrækkes herefter søjle I kravet på engagementet.

Ad. E – benchmark koncentrationsrisiko

I henhold til Finanstilsynets vejledning skal banken som minimum forholde sig til koncentration på individuelle engagementer, hvilket vil sige, at banken skal forholde sig til, hvis et lille antal engagementer udgør en forholdsvis stor andel af den samlede engagementsmasse uanset boniteten i engagementerne.

Der skal afsættes tilstrækkelig kapital til at dække effekten af, at det, såfremt nogle af de største engagementer bliver nødlidende, kan have stor effekt på bankens økonomiske sundhed.

Solvensbehovet til koncentrationsrisiko på individuelle engagementer beregnes i henhold til Finanstilsynet efter følgende formel:

$$(\sqrt{A20} - 4 \% / 125) * RWA * (1 - SR20)$$

Hvor:

- A20 er de 20 største engagementer i procent af den samlede engagementsmasse.
- RWA er de samlede risikovægtede poster for kreditrisiko ekskl. kreditinstitutter
- SR20 er andelen af de 20 største engagementer, der er solvensreserveret.

Ad. F – benchmark branchekonzentration

I henhold til vejledningen skal banken også vurdere koncentrationsrisiko på brancher, uanset boniteten i engagementerne.

Til at måle graden af koncentration på brancher anvendes HHI indekset (Herfindahl Hirschman indekset). Metoden kan give et tillæg, hvis andelen af engagementer i en branche overstiger 20 pct. af den samlede engagementsmasse, men ikke et fradrag.

Tillæg til tilstrækkelig kapitalgrundlag/solvensbehov fremgår af følgende tabel:

HHI indeks	Tillæg til solvensbehov
HHI <= 20%	0
20% < HHI <= 25%	0,008 * RWAerhverv * (1 - SRerhverv)
25% < HHI <= 30%	0,016 * RWAerhverv * (1 - SRerhverv)
30% < HHI <= 40%	0,024 * RWAerhverv * (1 - SRerhverv)
40% < HHI <= 60%	0,032 * RWAerhverv * (1 - SRerhverv)
60% < HHI <= 100%	0,040 * RWAerhverv * (1 - SRerhverv)

Hvor:

- RWAerhverv er risikovægtede poster for erhvervsengagementer
- SRerhverv er andelen af de totale erhvervsengagementer, der er solvensreserveret.

I tilknytning til branchekonzentrationen, forholder bankens sig til særlige risici relateret til de økonomiske prognoser for landbrugserhvervets indtjeningsevne. Banken har pr. 30.9.2014 opgjort dette tillæg til 30 mio. kr.

Ad. G – øvrige kreditrisici

Danske Andelskassers Bank vurderer herudover, hvorvidt der er særlige kreditrisici i den øvrige kreditportefølje under 2 pct. af kapitalgrundlaget, som ikke er dækket tilstrækkeligt af søjle I kravet.

Vurderingen omfatter følgende udlånseksponeringer:

- Udlån større end 1 pct. af kapitalgrundlaget, excl. største engagementer med kunder med finansielle problemer større end 2 pct. af kapitalgrundlaget
- Udlån større end 0,3 mio. kr. og mindre end 1 pct. af kapitalgrundlaget

Ad. Udlån større end 1 pct. af kapitalgrundlaget excl. største engagementer med kunder med finansielle problemer > 2 pct. af kapitalgrundlaget.

Samtlige kunder med engagementer større end 1 pct. af kapitalgrundlaget, herunder landbrugskunder, er gennemgået individuelt. Tabsrisikoen på kunder med finansielle problemer er opgjort efter samme principper som for de største engagementer med kunder med finansielle problemer større end 2 pct. af kapitalgrundlagen.

Den beregnede tabsrisiko fratrækkes herefter 8 % minimumskapitalkravet på engagementet.

Ad. Udlån større end 0,3 mio. kr. og mindre end 1 pct. af kapitalgrundlaget

Beregningen omfatter engagementer som på koncernniveau (§ 145) er større end 0,3 mio. kr. og mindre end 1 % af kapitalgrundlaget.

Behovet beregnes på kunder med finansielle problemer efter Finanstilsynets bonitetsklassifikation 1 og 2C.

Tabrisikoen opgøres som det samlede engagement incl. uudnyttede trækingsretter minus nedskrivninger og minus sikkerheder opgjort til forsigtig belåningsværdi. Sikkerhedernes forsigtige belåningsværdi er herudover stresset med yderligere 15 % værdiforringelse.

Der anvendes PD og LGD værdier ved opgørelsen af kapitalbehovet:

	PD	LGD
2C	35	85
1	100	85

Solvensbehovet opgøres som tabrisikoen multipliceret med PD og LGD

Solvensbehovet er reduceret med gruppevis nedskrivninger relateret til alle engagementer med bonitet 2C større end 0,3 mio. kr.

Ad. H – benchmark markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for, at værdien af finansielle instrumenter forringes som følge af kurs- og prisændringer. Det skal vurderes, om alle markedsrisici er tilstrækkeligt dækket af søjle I - alternativt hvor meget, der skal afsættes i solvensbehovet.

Ved brug af 8+ modellen tager banken udgangspunkt i de maksimale grænser indenfor markedsrisiko, som bestyrelsen har fastsat overfor direktionen (grænser i henhold til § 70 instruks). Derudover skal det vurderes, om der forekommer en koncentration af markedsrisici, som f.eks. fokus på en sektor eller en spredning på mindre end 10 forskellige aktier eller obligationer.

Renterisiko

Renterisiko er et udtryk for, hvor meget af kernekapitalen, inkl. hybridkapital efter fradrag, der tabes ved en generel rentestigning på 1 %-point såvel inden for som uden for handelsbeholdningen. En negativ renterisiko er udtryk for en gevinst ved en rentestigning.

Finanstilsynet har fastlagt følgende benchmark:

	Inden for handelsbeholdningen		Uden for handelsbeholdningen
Grænseværdier	Renterisiko > 5 %	Renterisiko < 5 %	Hele renterisikoen
Tillæg til solvensbehov	(Renterisiko – 5 %) * kernekapital efter fradrag * 2	Intet tillæg	Renterisiko * kernekapital efter fradrag * 2

Renterisikoen tager udgangspunkt i renterisiko i henhold til § 70 instruksen. Da § 70 instruksen ikke opdeler renterisikoen i henholdsvis "inden for" og "uden for" handelsbeholdning følges anbefalinger fra Lokale Pengeinstitutter, hvor det antages, at ikke udnyttet renterisiko udnyttes indenfor handelsbeholdningen.

Aktierisiko

Aktierisikoen udtrykkes ved aktiebeholdningsprocenten, der er udtryk for, hvor meget summen af aktier udgør af kernekapitalen inkl. hybrid kernekapital efter fradrag. Tillæg til solvensbehovet beregnes således:

	Indenfor handelsbeholdningen (Aktier + kapitalandele) * 100 / kernekapital efter fradrag		Udenfor handelsbeholdningen Aktier i anlægsbeholdningen og sektoraktier
Grænseværdier	Aktierisiko > 50 %	Aktierisiko < 50 %	
Tillæg til solvensbehov	(Aktierisiko – 50 %) * kernekapital efter fradrag * 40 %	Intet tillæg	Intet tillæg

Aktierisikoen er med udgangspunkt i § 70 instruksen.

Valutarisiko

Tillæg til solvensbehovet vedrørende valutarisiko beregnes med baggrund i valutaindikator 1 og valutaindikator 2 og fremgår af nedenstående tabel:

	Valutakursindikator 1		Valutakursindikator 2	
Grænseværdier	Valutakursindikator 1 > 10%	Valutakursindikator 1 < 10%	Valutakursindikator 2 > 0,12%	Valutakursindikator 2 < 0,12%
Beregning af tillæg	(Valutakursindikator 1 - 10%) * kernekapital efter fradrag * 30%	Intet tillæg	(Valutakursindikator 2 - 0,12%) * kernekapital efter fradrag * 30%	Intet tillæg

Valutarisikoen er med udgangspunkt i § 70 instruksen.

Markedsrisikokoncentration

Banken har desuden vurderet, om der skal afsættes kapital til koncentration af markedsrisiko. Ved koncentration forstås f.eks. positioner indenfor en sektor, et land eller et marked tillige medkoncentration på et lavt antal instrumenter, hvilket vil sige på mindre end 10 forskellige aktier eller obligationer eller valutaer i mindre end 5 forskellige valutaer.

Ad. I - Operationel risiko

Operationelle risici er risikoen for økonomiske tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, som følge af menneskelige eller systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder.

Vurderingen af operationelle risici sker ved anvendelse af tabel udarbejdet af Lokale Pengeinstitutter.

Tillæg til solvensbehov	Ja	Nej
Organisation 1. Er instituttets organisation indarbejdet? 2. Overholdes regler for virksomhedsstyring, f.eks. FIL §71? 3. Er der kun mindre grad af afhængighed af nøglepersoner? 4. Er der instrukser og forretningsgange på alle væsentlige områder? 5. Er der en godt indarbejdet kreditstyring? 6. Er der en fast og indarbejdet ledelsesrapportering? 7. Er der funktionsadskillelse mellem udførelse af opgaver (f.eks. handel, bogføring, afvikling af værdipapirhandler) og kontrol af samme? 8. Er de fleste rutiner automatiserede? 9. Er der stabil/lav personaleomsætning? 10. Anvendes kun i mindre grad performancebaserede kompensationsystemer (bonusordninger)?		
IT 1. Er instituttets it-organisering (systemer og ændring i outsourcing af it-drift) indarbejdet? 2. Er der kun mindre grad af afhængighed af nøglepersoner på it-området (internt og eksternt)? 3. Er der instrukser og forretningsgange på alle væsentlige områder inden for it? 4. Er der en generel god styring af it-sikkerhed og -drift?		
Forretningsmodel 1. Er instituttets forretningsmodel fuldt indarbejdet? 2. Er instituttets finansielle produkter og tjenesteydelser fuldt implementeret? 3. Er der central og kompetent styring af markedsføring af finansielle tjenesteydelser? 4. Svarer kompleksiteten af forretningerne til kompleksiteten i andre institutter af samme størrelse?		

Danske Andelskassers Bank forholder sig til hvert af ovenstående 18 punkter. For hvert "Nej" i ovenstående vurderes et tillæg til solvensbehovet. Gennemgangen giver ikke anledning til reservation af yderligere kapital i forhold til 8 % kravet i søjle I, ud over nedenstående reservation.

Ad. J – Kapitalposter

31.12.2013 indgik 53,1 mio. kr. af bankens supplerende kapital på NOK 240 mio. kr. i solvensbehovet. Den supplerende kapital blev indfriet ordinært den 7.2.2014, og indgår dermed ikke i solvensbehovet 30.6.2014.

Kreditrisiko og udvandringsrisiko

Kreditrisiko og udvandringsrisiko

De regnskabsmæssige definitioner af misligholdte fordringer og værdiforringer, samt beskrivelse af de anvendte metoder til fastansættelse af værdireguleringer, fremgår af anvendt regnskabspraksis i den trykte årsrapport.

Bevægelser på værdiforringer, som følge af værdireguleringer og nedskrivninger, fremgår af efterfølgende tabel:

30.9.2014	Individuelle nedskrivninger/hensættelser		Gruppevise nedskrivninger/hensættelser		Nedskrivninger/hensættelser på tilgodehavende hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko	
	Udlån	Garantier	Udlån	Garantier	Udlån	Garantier
1000 kr.						
Nedskrivninger primo	1.431.754	12.839	20.064			
Nedskrivninger og værdireguleringer i årets løb	391.656	14.091	8.262	0	0	0
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	275.894	4.333	7.649	0	0	0
Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	74.994	308	0	0	0	0
Andre bevægelser	-8.318	0	426	0	0	0
Nedskrivninger ultimo	1.464.204	22.289	21.103	0	0	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle eller gruppevise nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	2.210.185	150.525	4.014.368	0	0	0

Værdiforringer og nedskrivninger fordelt på betydende brancher fremgår af nedenstående tabel:

30.9.2014

1.000 DKK.	Udlån og garantidebi- torer, hvorpå der er foretaget nedskrivning/ hensættelse	Nedskrivning/ hensættelse ultimo året	Årets driftsførte nedskrivnin- ger og tab	%
Offentlige myndigheder	0	0	0	0,0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	662.317	366.426	-17.719	-15,4%
Industri og råstofindvinding	67.281	43.065	4.006	3,5%
Energiforsyning	2.681	2.216	-77	-0,1%
Bygge- og anlægsvirksomhed	86.598	52.821	6.097	5,3%
Handel	180.552	95.057	13.471	11,7%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	57.702	39.355	3.941	3,4%
Information og kommunikation	6.043	4.941	829	0,7%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	327.464	198.493	39.784	34,5%
Fast ejendom	347.602	221.002	1.042	0,9%
Øvrige erhverv	207.426	157.294	61	0,1%
Erhverv i alt	1.945.666	1.180.670	51.436	44,6%
Private	415.044	305.822	63.913	55,4%
I alt	2.360.710	1.486.492	115.349	100,0%

2013

1.000 DKK.	Udlån og garantidebi- torer, hvorpå der er foretaget nedskrivning/ hensættelse	Nedskrivning/ hensættelse ultimo året	Årets driftsførte nedskrivnin- ger og tab	%
Offentlige myndigheder	0	0	0	0,0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	746.325	420.871	113.364	21,6%
Industri og råstofindvinding	74.574	45.533	16.998	3,2%
Energiforsyning	2.701	2.309	257	0,0%
Bygge- og anlægsvirksomhed	91.018	53.633	17.229	3,3%
Handel	148.778	82.895	59.767	11,4%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	54.746	35.444	8.683	1,7%
Information og kommunikation	6.959	4.650	-909	-0,2%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	248.813	155.991	92.692	17,7%
Fast ejendom	370.028	221.412	26.968	5,1%
Øvrige erhverv	237.002	171.197	65.575	12,5%
Erhverv i alt	1.980.944	1.193.935	400.624	76,4%
Private	327.044	249.603	123.700	23,6%
I alt	2.307.988	1.443.538	524.324	100,0%

Udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger, er samlet set steget med 53 mio. kr. i forhold til 2013. Nedskrivningerne er samlet set forøget med 42 mio. kr.

Risikoen på udlån til private er forværret i løbet af 2014. Således er nedskrivningerne forøget med 56 mio. kr. og andelen af udlån hvorpå der er nedskrevet er forøget med 88 mio. kr. Banken forventer en fortsat forværring af kreditrisikoen på udlån til private, hvilket specielt er relateret til bankens udlånsportefølje i lokalområderne uden for de store byer.

Modsætningsvis er risikoen på udlån til erhverv formindsket. Nedskrivningerne er reduceret med 13 mio. kr. og andelen af udlån hvorpå der er nedskrevet er faldet med 35 mio. kr. Såfremt prognoserne for landbrugets

indtjeningssevne ikke viser forbedringer, forventer banken et forøget nedskrivningsbehov på landbrugsengagementer. Banken har i opgørelsen af sit solvensbehov afsat 30 mio. kr. som følge af den forøgede risiko.

I 2014 udgør nedskrivningerne for "finansierings- og forsikringsvirksomhed" den største andel af de samlede nedskrivninger på erhvervsengagementer. I 2013 var det nedskrivninger på landbrugsengagementer som udgjorde den betydeligste del af de samlede nedskrivninger. "Finansierings- og forsikringsvirksomhed" omfatter holdingselskaber, hvor nedskrivninger er foretaget som følge af indtjenings- og konsolideringsmæssige problemer i datterselskaberne.

Den relative fordeling af udlån og garantier er uforandret i forhold til 2013. Nedskrivningerne på udlån til private udgør i 2014 en højere andel af de samlede nedskrivninger. I 2013 udgjorde nedskrivningerne på udlån til private 18 % mod 21 % pr. 30.9.2014.

1.000 DKK.	Udlån og garantier		Nedskrivninger	
	30.9.2014	2013	30.9.2014	2013
Offentlige myndigheder	0%	0%	0%	0%
Erhverv:				
Landbrug, jagt og skovbrug	22%	21%	25%	28%
Industri og råstofindvinding	2%	2%	3%	3%
Energiforsyning	1%	2%	0%	0%
Bygge- og anlægsvirksomhed	4%	4%	4%	4%
Handel	6%	6%	6%	6%
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	3%	3%	3%	3%
Information og kommunikation	0%	0%	0%	0%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	8%	7%	13%	11%
Fast ejendom	7%	7%	15%	15%
Øvrige erhverv	8%	9%	10%	12%
Erhverv i alt	61%	61%	79%	82%
Private	39%	39%	21%	18%
I alt	100%	100%	100%	100%

Hovedparten af bankens nedskrivninger vedrører erhvervsengagementer, som tegner sig for ca. 79 % af de samlede nedskrivninger. De underliggende engagementer tegner sig for ca. 61 % af de samlede udlån og garantier, og dermed har banken en større tabsrisiko på erhvervsengagementer end på privatengagementer.

Bankens nedskrivningspolitik på landbrugsengagementer svarer på væsentlige punkter til de vurderingsprincipper, som Finanstilsynet anvender, herunder de hektarpriser som Finanstilsynet senest har oplyst i juni måned 2014.

Eksponeringer og nedskrivninger vedrørende landbrugsengagementer udgør den største brancherelaterede enkeltpost, med henholdsvis 21-22 % i eksponering og 25-28 % af de samlede nedskrivninger. Den relative andel af udlånet til landbruget er uændret ved udgangen af halvåret 2014 i forhold til 2013, mens den relative andel af nedskrivningsbehovet er faldet en smule. Landbrugets finansielle situation er for enkelte af landbrugets driftsgrene fortsat udfordret. Porteføljen har fortsat en fornuftig spredning på undersektorer, jf. nedenstående tabel.

Landbrugseksponeringer fordelt på undersektorer

1.000 DKK.	30.9.2014	%	2013	%
Malkekvæg	751.043	38%	718.530	36%
Kvægproduktion	23.979	1%	25.156	1%
Svineproduktion	339.174	17%	311.975	16%
Planteavl	135.118	7%	169.673	8%
Pelsdyrproduktion	108.655	5%	113.529	6%
Anden produktion	625.116	32%	671.856	33%
I alt	1.983.085	100%	2.010.719	100%

Maksimal kreditrisiko landbrugsengagementer fordelt på undersektorer

1.000 DKK.	30.9.2014	%	2013	%
Malkekvæg	239.432	42%	176.448	32%
Kvægproduktion	0	0%	0	0%
Svineproduktion	156.274	28%	165.368	30%
Planteavl	18.727	3%	20.354	4%
Pelsdyrproduktion	18.610	3%	24.625	4%
Anden produktion	132.479	23%	166.960	30%
I alt	565.522	100%	553.755	100%

I forhold til 31.12.2013 er den samlede landbrugseksposering faldet med 28 mio. kr. Den maksimale kreditrisiko, opgjort på landbrugsengagementer efter fradrag af sikkerheder og nedskrivninger, er steget en smule.

Et væsentligt element i bankens styring af kreditrisiko er at reducere risikoen på de enkelte engagementer ved at modtage sikkerheder i form af pant i en vifte af forskellige typer aktiver, såsom værdipapirer, pant i fast ejendom, virksomhedspant, pant i løsøre mv.

30.9.2014

Ikke værdiforringede fordringer

Værdiforringede fordringer

1.000 DKK.	Ikke værdiforringede fordringer				Værdiforringede fordringer		
	Eksposering	Sikkerheder	Blanco	%	Eksposering efter nedskrivning	Sikkerheder	Blanco
Offentlige myndigheder	0	0		0	0	0	0
Erhverv:							
Landbrug, jagt og skovbrug	1.320.768	807.084	513.684	39%	295.891	239.573	56.318
Industri og råstofindvinding	126.381	69.780	56.601	45%	24.216	27.076	-2.860
Energiforsyning	64.063	56.896	7.167	11%	465	165	300
Bygge- og anlægsvirksomhed	305.988	174.797	131.191	43%	33.777	30.142	3.635
Handel	338.453	212.249	126.204	37%	85.495	79.449	6.046
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	202.623	135.586	67.037	33%	18.347	12.433	5.914
Information og kommunikation	28.905	16.380	12.525	43%	1.102	640	462
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	374.208	148.582	225.626	60%	128.971	68.889	60.082
Fast ejendom	313.552	243.061	70.491	22%	126.600	102.959	23.641
Øvrige erhverv	506.530	333.616	172.914	34%	50.132	37.805	12.327
Erhverv i alt	3.581.471	2.198.031	1.383.440	39%	764.996	599.131	165.865
Private	3.043.166	1.425.528	1.617.638	53%	109.222	46.036	63.186
I alt	6.624.637	3.623.559	3.001.078	45%	874.218	645.167	229.051

2013

Ikke værdiforringede fordringer

Værdiforringede fordringer

1.000 DKK.	Ikke værdiforringede fordringer				Værdiforringede fordringer		
	Eksposering	Sikkerheder	Blanco	%	Eksposering efter nedskrivning	Sikkerheder	Blanco
Offentlige myndigheder	0	0		0	0	0	0
Erhverv:							
Landbrug, jagt og skovbrug	1.265.523	764.877	500.646	40%	325.454	287.027	38.427
Industri og råstofindvinding	147.619	80.815	66.804	45%	29.041	24.865	4.176
Energiforsyning	146.692	119.499	27.193	19%	392	37	355
Bygge- og anlægsvirksomhed	311.544	172.187	139.357	45%	37.385	28.504	8.881
Handel	396.723	238.332	158.391	40%	65.883	61.282	4.601
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	231.299	139.347	91.952	40%	19.302	11.561	7.741
Information og kommunikation	29.522	17.072	12.450	42%	2.309	1.031	1.278
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	406.787	71.871	334.916	82%	92.822	73.245	19.577
Fast ejendom	342.325	258.077	84.248	25%	148.616	124.133	24.483
Øvrige erhverv	603.052	343.967	259.085	43%	65.805	44.120	21.685
Erhverv i alt	3.881.086	2.206.044	1.675.042	43%	787.009	655.805	131.204
Private	3.413.282	1.549.606	1.863.676	55%	77.441	35.294	42.147
I alt	7.294.368	3.755.650	3.538.718	49%	864.450	691.099	173.351

Banken har løbende fokus på at reducere engagementernes blanco element. Dette sker ved så vidt muligt at øge sikkerhedsstillelsen i det enkelte engagement.

For ikke værdiforringede fordringer er blanco elementet forbedret fra 49 % i 2013 til 45 % 30.9.2014.

Blanco elementet for den samlede udlånsportefølje er faldet en smule fra 45 % til 43 %.

1.000 DKK.	30.9.2014	2013
Krediteksponering	7.477.751	8.113.469
Værdi af sikkerheder	4.268.726	4.446.752
Blanco	3.209.025	3.666.717
Blanco i procent af eksponering	43%	45%

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er overordnet defineret som risikoen for, at markedsværdien af bankens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedsforholdene. Markedsrisici kan opdeles i:

- Renterisiko
- Valutarisiko
- Aktierisiko

Danske Andelskassers Bank handler og tager positioner i produkter, der indebærer en række markedsbaserede risici. De fleste af bankens aktiviteter vedrørende omsætning og positionstaging omfatter relativt enkle produkter. Banken anvender en anden dansk finansiel leverandør til afdækning af indgåede kontrakter med bankens kunder. Rentebaserede produkter er de mest handlede produkter. Banken handler også og tager positioner i børsnoterede aktier og valutainstrumenter, mens banken ingen omsætning har med råvarer.

Som omtalt i afsnittet risikostyring i denne rapport er det bankens bestyrelse, som fastlægger de overordnede politikker, rammer og principper for risikostyring. En del af politikkerne vedrører forskellige former for markedsrisiko. Rammerne understøtter den overordnede risikoappetit og angiver specifikke grænser for, hvor stor en risiko, banken ønsker at påtage sig. Principperne fastslår hvilke metoder, de forskellige risikomål opgøres efter. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i risici og udnyttelsen af tildelte risikorammer.

Til styring af markedsrisici er der etableret et instrukshierarki med to niveauer. På første niveau definerer bestyrelsen rammerne til bankens direktion. På næste niveau videre delegerer direktionen til Markedsdirektøren.

Renterisikoen viser ændringer i positionernes bogførte værdier ved en stigning i markedsrenten på 1 %-point.

Der beregnes renterisiko på fastforrentede positioner i handelsbeholdningen og uden for handelsbeholdningen. "Uden for handelsbeholdningen" omfatter det fastforrentede ud- og indlån mens "i handelsbeholdningen" omfatter børsnoterede obligationer.

Renterisiko

1000 kr.

Handelsbeholdningen	17.841
Uden for handelsbeholdningen	-11.975
I alt	5.866
Renterisiko 2013	34.278

Renterisiko fordelt på valuta

1000 kr.

DKK	-3.669
EUR	7.500
USD	984
GBP	894
Øvrige	157
I alt	5.866

Som det fremgår af tabellen, er banken hovedsageligt eksponeret for renterisiko i danske kroner og euro.

Renterisiko fordelt på varighed

1000 kr.

< 3 mdr	792
< 6 mdr	497
< 9 mdr	-2.398
< 12 mdr	-15
< 2 år	1.239
< 3,6 år	-3.745
> 3,6 år	9.496
I alt	5.866

Aktierisiko

1000 kr.

Aktier i handelsbeholdningen:

Børsnoterede aktier i handelsbeholdningen	10.115
Unoterede aktier i handelsbeholdningen	4.385
I alt	14.500

Aktier i handelsbeholdningen omfatter aktier, som erhverves med handelshensigt.